

***Rapport van de vakjury
Corso Zundert 2014***

De vakjury

*Frits Achten
Simone van Bakel
Frans Franciscus
Miesjel van Gerwen
Teun Luijendijk
Arie van Rangelrooij
Jan Smeets*

Juryvoorzitter

Frank Timmers

Inleiding

Hulde aan de buurtschappen!

Niet alleen wisten zij de tienduizenden bezoekers van het corso én de vakjury opnieuw te verrassen en ontroeren met de uitvoering van prachtige ontwerpen.

De buurtschappen hebben tevens laten zien dat zij organisatorisch grote uitdagingen het hoofd kunnen bieden. Waar het werk van de jury vorig jaar werd bemoeilijkt door het te laat aankomen van een aantal wagens op het veilingterrein, waren dit jaar alle wagens – op één na – mooi op tijd. De jury had daardoor alle gelegenheid om iedere wagen nauwkeurig en tot in detail te bekijken.

Deze manier van werken draagt bij aan het vaststellen van een goede uitslag, welke taak de jury is opgedragen.

Inhoudelijk en in zijn algemeenheid valt over het corso 2014 te zeggen dat het de jury is opgevallen dat er meer humor in zat en dat de techniek steeds meer een integraal onderdeel van de wagen wordt, waardoor beeld en techniek steeds meer een eenheid vormen.

Ook is opgevallen dat de figuranten volledig ontbraken. De keuzes werden gemaakt in de ontwerpen zelf, met vormen, bloemen en techniek.

De buurtschappen stuwen elkaars kwaliteitsniveau naar grote hoogte, ze dagen elkaar uit om steeds beter te doen. Daardoor was het dit jaar dringen aan de top, een afgetekende winnaar ontbrak.

Vorig jaar heeft de jury een signaal afgegeven voorstander te zijn van wagens die aan beide kanten dezelfde uitstraling en kwaliteit hebben. Het corso dient voor alle bezoekers een gelijkwaardige beleving te bieden, onafhankelijk van de straatkant die ze hebben uitgekozen op het parcours. Dit jaar moet opnieuw worden opgemerkt dat het hieraan bij sommige deelnemers ontbrak. Alleen voor het publiek in de Molenstraat en op de Markt is er een tweede doorkomst. In de andere straten moet een deel van de toeschouwers boeiende taferelen missen.

Raamberg

6 Comic

20^e prijs 433 punten

Een onduidelijke wagen van het begin tot het einde. De vogelkooi en de rug van de tekenaar vormen bij het aanrijden geen pakkend beeld. De wagen heeft de toeschouwer lange tijd niets te bieden. De kooi heeft te dikke spijlen waardoor je de vogel niet goed ziet. Het deurtje hangt open en het vogeltje kiest ervoor in zijn krappe verblijf te blijven.

De tekenaar is erg plomp neergezet, de beharing is onnatuurlijk, de witte lijnen in zijn haren, gezicht en handen zijn volkomen onbegrijpelijk in deze context. Ook de lijnen op de jas roepen vragen op. Vermoedelijk was het de intentie om hiermee plasticiteit aan te brengen in de kleding, maar dit is helemaal mislukt.

Details zijn met zorg uitgevoerd. De sfeer van het geluid wekt de indruk dat je in een huiskamer zit. De beweging van de hand levert weinig meerwaarde op, de man spreekt daarnaast onduidelijke woorden uit.

De wagen heeft geen rust door het ontbreken van vorm en wordt steeds drukker en rommeliger door de wirwar van gekromde buizen die naar de tekeningen leiden. Deze tekeningen lijken voort te komen uit de hersenkronkels van de tekenaar, maar dat is wat ongeloofwaardig. Voor hersenkronkels zijn de tekeningen te lievig en te gewoontjes. Bij hersenkronkels denk je eerder aan wat absurde of fantasierijke beelden. Bovendien groeit de chaotische wirwar van lijnen uit de tekentafel en niet uit zijn brein.

Daarnaast zijn de cartoons op een vreemde manier op de uiteinden van die lijnen geplakt, ze zijn niet het resultaat van een vloeiend en energiek proces. Ze zijn de finale van een verhaal dat met horten en stoten wordt verteld. Inwoners van Zundert herkennen in de cartoons *highlights* van hun dorp, de buitenstaander zegt dit waarschijnlijk niets, zij herkennen alleen Henk en Ingrid.

Het proces van de tekenaar is te veel achter elkaar op de wagen geplaatst. Het is daarom bij een verhalende uitwerking/uitleg van zijn teken- en denkproces gebleven. Daar is geen beeldende vertaling in gevonden.

't Kapelleke

13 'Vergane Glorie'

19^e prijs 472 punten

Bij het aanrijden verschijnt een diffuus beeld. Het lijkt op een abstracte wagen, dreigend van kleur en vorm. Of er wordt een skelet in herkend van een voorwerelds beest dat zo lang op de zeebodem heeft gelegen dat de botten zijn verkleefd en verkalkt tot een broos geheel.

De maquette maakte beter duidelijk dat dit het duister beeld is van een scheepswrak in staat van ontbinding, waarbij het beeld in delen is opgesplitst en ten opzichte van elkaar gekanteld. Tijdens de optocht is dit beeld uiteindelijk onleesbaar. Deze wagen moet van opzij bekeken worden, - heeft afstand nodig en die wordt in de straten van Zundert niet overal bereikt. De constructie is te open, waardoor er te veel uit de omgeving zichtbaar is en je geen totaalbeeld kunt vormen.

Twijfel ontstaat of dit een overwoekerd scheepswrak is of een tentoongesteld museumstuk van een wrak, de duidelijke keuze ontbreekt. Het is vooral een dor geheel van paarse en zwarte strepen dat geen herkenning en geen emotie oproept. Vergane Glorie heeft sfeer, onder meer met de met prachtige begroeiing van wier, maar mist leven.

Door de doorsnijdingen duidelijker te markeren, had de leesbaarheid vergroot kunnen worden. De grijze sokkel waarop het geheel is geplaatst, oogt doods en trekt ongewild te veel aandacht voor een onderdeel dat duidelijk bedoeld is om zo afwezig mogelijk te zijn.

Stuvezand

11 Rush Hour

18^e prijs 489 punten

Vanuit de verte ziet de wagen er goed uit; een gebogen lijn van wit en zwart zorgt voor beweging en structuur. Uit die massa priemen rechte stekels die later herkenbaar zijn als lantaarnpalen. De kromming van de witzwarte lijn volgt de massa en is naar binnen gekeerd. De stralen van de lantaarnpalen pieken actief de lucht in, zo'n tegenstelling is mooi.

De corsowagen is mooi in perspectief neergezet, hoewel de auto's wat erg dicht op elkaar gepropt zijn. Bij de auto's is het perspectivisch verloop te weinig en de weg zelf is net niet strak genoeg van opzet, wat bij dit idee wel nodig is. De strakke perfecte curven die je bij een snelweg verwacht, worden gemist. Alsof de zon en het verkeer het asfalt '*al dente*' hebben gekookt en de weg zijn spanning en draagkracht verliest.

Het kleurenpalet is beperkt, in dit geval wellicht te beperkt. De chaos op de weg was nog sterker voelbaar geweest als er van de kleurrijkheid van het wagenpark was uitgegaan.

Doordat de wagens zo hutje mutje op elkaar staan dat ze met elkaar vergroeid lijken, is de vaart er helemaal uit. Wat overblijft is bijna een autokerkhof. Daarmee sterft meteen de kracht van het onderliggende idee van een Möbiusring. De eeuwige beweging van deze *American highway* in spitsuur staat stil. De corsowagen mist bovendien emotionele lading. Er is geen paniek, geen woedend toeteren, geen piepende remmen.

Laarheide

8 Speeldoosje**17^e prijs 493 punten**

De dichte speeldoosjes roepen een mooie spanning op, fraai van kleur, stevig van vorm. De dozen zijn mooi gedecoreerd. Ze verbeelden rijkdom met een hint naar kermiskitsch en klatergoud, zo hoort een speeldoosje er uit te zien.

De spanning wordt echter flink onderuitgehaald als de deksels zich openen. Twee zeer zwak afgewerkte beeldjes van een danseres en een violist die we zien spelen maar niet zien bewegen. De interactie tussen de twee figuren is niet duidelijk. Het gaat traag waardoor het schouwspel wat saai en te voorspelbaar is. Als de figuren al te zien zijn, want de geopende deksels belemmeren het zicht voor een groot gedeelte van het publiek. Deze wagen is om die reden aan één kant veel minder zichtbaar.

De ballerina en haar aanbiddler zijn knullig uitgevoerd, hoekig gevormd en het wit moet mogelijk een kostbaar materiaal suggereren zoals ivoor of porselein. De uitstraling is papier-maché met een witte laag plasticverf. Zundert is een dahliacorso, voor de jury is het onduidelijk waarom niet alle essentiële onderdelen van een beeld met bloemen zijn bedekt.

De enorme investering in techniek verdient zich niet terug in deze wagen en levert veel beschadigingen op.

Rijsbergen

5 Bijvangst

16^e prijs 497 punten

Het meest bijzondere is het verrassingseffect. Pas aan het einde van de wagon heb je door, waar je naar kijkt. De kleurstelling en de lijnen op de zeemeermin zijn wat onbegrijpelijk. Het Tiffany-achtige lijnenspel en de invulling van de vlakken zijn nogal strijdig met het visgevoel. De vreemde kleuren en het design leiden erg af van de suggestie van een vrouwvis. De kleurkeuze van de zanderige bodem schept verwarring. Iets in donkere watertinten was duidelijker geweest en had de wagon meer rust gegeven.

Positief zijn het geluid van de vissersboot die onverdroten doorvaart, het gebruik van een gemêleerde dahlia, de stroming van het water die in het haar goed tot uitdrukking komt en de expressie van het gezicht, met name de paniek in haar ogen. Misschien iets té dramatisch, door haar groene ogen met paarse omlijnningen.

Op het deel van de wagon vóór het bovenlichaam van de zeemeermin, is het een en ander aan te merken. Het alternatieve materiaal is consequent neergezet, maar dominant aanwezig. Met name het frame van het net. Het valt uit de toon doordat er ook weer een decor van roestplekken op geschilderd is.

Dan het perspectief. Een vissersboot hoort te varen, deze hangt in de lucht. Hoeveel verbeeldingskracht er ook wordt aangesproken, hier tillen acht sleepkabels een bootje de lucht in, van slepen kan geen sprake zijn.

Veldstraat

20 Censuur

15e prijs 498 punten

De pose van het vrijend stelletje past volmaakt binnen de kaders van het cliché: de vrouw ondergaat gewillig en passief de omhelzing en de strelingen. De man heeft de actieve rol. Zo wordt het vrijen bijna altijd verbeeld. Niet alleen in producten van de porno-industrie, maar ook in de kunst, kijk naar De Kus van Rodin of de beelden van Jeff Koons, ook daar neemt de man het initiatief. De jury vraagt zich af waarom er vooraf zoveel ophef was over deze wagen. Waarom zo moeilijk doen over een niet erg spannend standje dat zo vaak is afgebeeld? Waarom vraagt dat in Zundert om censuur? De brave pose van het paar levert toch niet een beeld op dat zo rigoureuus 'verbloemd' moet worden.

Het corso blijft altijd keurig en bijna nooit zijn er edele delen van een man of vrouw te zien. Hoewel in de vorige eeuwen wel al naakt of bijzonder schaars geklede parende mensen werden tentoongesteld, blijft het corso zichzelf hierop censureren. Publiciteit brengt het wel, maar een onthulling wordt het ook dit jaar niet. Misschien omdat het corso een gebeuren is voor jong en oud en je daarom voorzichtig met het verbeelden van de liefdesdaad moet omgaan? Is er een corsopolitie die waakt over de goede zeden? Of is het vooral een zaak van zelfcensuur? Aan de achterkant zijn de blokjes al helemaal overbodig. Of is een mannelijke bilspier iets wat niet getoond mag worden?

De anatomische positionering van het liefdeskoppel is slechts gedeeltelijk gelukt. De voeten zijn zeer matig van vorm en de rug en billen van de man zijn uiterst zwak en plat weergegeven. Zoveel onaantrekkelijkheid aan de achterkant hoef je niet te censureren, daar krijgt niemand het warm van.

De vlakken in wit zijn erg hard afgelijnd. Onduidelijk is waarom deze kleur zó licht is, alsof er sneeuw op ligt, of is het bedoeld om licht te suggereren?

De manier waarop de linkerhand van de man zich in het vlees van het been drukt, is mooi gedaan, net als de uitdrukking van de gezichten. Vooral het gezicht van de man roept sensualiteit op. Op het gezicht van de vrouw is lust af te lezen.

De techniek van pixels is goed toegepast en creëert vooral op afstand een realistische weergave van een foto op tv die de erotische lichaamsdelen verhult.

Censuur heeft een duidelijke voor- en achterkant, waardoor het publiek aan de beide kanten van de weg een verschillend beeld te zien krijgen.

Helpt Elkander

15 Droogstekke

14^e prijs 499 punten

Wie een wasknijper uitvergroot, gaat de concurrentie aan met het werk van Claes Oldenburg, de popart kunstenaar die een 14 meter hoge wasknijper plaatste tussen de wolkenkrabbers in Philadelphia. Bij Oldenburg wordt die wasknijper een reus die op twee benen staat, in Zundert blijven de wasknijpers gewoon wat ze zijn; knijpers in XXXL formaat op een potlood. Ze staan mooi ten opzichte van elkaar, het ritme is goed en de wasknijpers zijn van alle kanten interessant om naar te kijken. De heerlijke fluwelige deken van dahlia's is om van te smullen en de kleurkeuze maakt het geheel erg vrolijk. De wagen is krachtig, simpel en mooi.

Na de opgeblazen schroeven, moeren en orchideeën op eerdere corso's verrast deze wagen echter te weinig. Als hij voorbijkomt heb je het ook in één oogopslag gezien. Het blijft niet lang genoeg spannend, het houdt de aandacht niet erg lang vast. Terwijl de wagen voorbijtrekt, ben je vanuit de ooghoeken al aan het zoeken naar de volgende. Droogstekke is prima uitgewerkt, maar het idee scoort in vergelijking met de andere wagens niet hoger.

Molenstraat

12 737

13^e prijs 507 punten

In vorm is 737 strak en helder uitgevoerd, in uiteindelijke intentie is het onhelder. Niet voor iedereen is het onmiddellijk duidelijk dat het hier een bouwpakket betreft.

De opsplitsing in onderdelen is onlogisch. De delen van het vliegtuig zijn te willekeurig stukgesneden voor een bouwpakket, ze worden gedwongen te passen in het strenge kader van de rechte boven- en onderkant. Dat levert een abstracte structuur op, maar geen verbeelding van de 737 in een bouwpakket. De paarse frames zijn te iel om de opzet van het idee duidelijk over te brengen. De kleuren zijn mooi in hun eenvoud, maar ook onlogisch: bij een bouwpakket zitten de witte delen aan een wit frame vast, de gekleurde elementen aan een gekleurd frame.

Hier is er een gebrek aan onmiddellijke en volledige overtuiging dat het een bouwpakket betreft.

Toch dwingt de wagen op bepaalde punten respect af. De rondingen, lijnen en cilinders zijn mooi vormgegeven, in maagdelijk wit, wat bijna chocolade lijkt. Er is ongelooflijk strak en netjes getikt. Diepte wordt gecreëerd door de paarse kleur. Door dit kleurgebruik krijgen details de aandacht die ze verdienen. Onder en door de bloemen heen blijven de lijnen in reliëf prachtig zichtbaar.

Achtmaal

3 Doorgedraaid

12^e prijs 509 punten

Zo klinkt een klokkenwinkel die is behekst. Doorgedraaid doet wat de titel belooft. De wagen schotelt ons steeds een chaos voor, met een erg toepasselijk en goed gemaakt geluidsdecor. Het is een heerlijk spel om te zien.

Op de rustige momenten zien we de wagen zoals hij eigenlijk is. Het kleurgebruik is wat wee en had krachtiger kunnen zijn. De vorm van de klokken is niet erg overtuigend, met dikke lijsten van houtsnijwerk. Ook de wijzerplaten, klepels en deurtjes zijn wat saai.

Het theatrale aspect is het hoogtepunt. De wagen wordt pas leuk als de tijd zijn maat verliest. Dan vermalen de wijzers de dag en de nacht en draaien de wijzerplaten tegen de keer in. De rest van de machinerie wil de versnelling bijhouden. Deurtjes klappen open en dicht, de gewichten schieten op en neer. Het geluid speelt hierbij een essentiële rol.

De wagen zit mager in de bloemen. Jammer dat er veel alternatieve materialen zichtbaar zijn, die voor een deel gewoon in dahlia's konden worden uitgevoerd. De aandacht gaat naar de bovenkant, onderin krijgen de klepels niet genoeg ruimte - boven het in de weg zittende onderstel - om in de voorstelling een rol van betekenis te spelen.

Poteind

4 Trots

11^e prijs 524 punten

Een pauw was honderd jaar geleden al een gewild onderwerp voor het maken van sierlijke en gracieuze vormen en blijkt nog altijd een *eyecatcher* te zijn. Vaak staat een pauw symbool voor trotse mannelijkheid. Hij pronkt met zijn tooi als er vrouwtjes in de buurt zijn. Hij dreigt met zijn tooi als hij rivalen ziet.

Deze pauw is niet heetgebakerd, zijn gedrag is bijna feminien. Dat komt omdat hij niet hoog op de poten staat, maar eerder zit. Dat heeft als voordeel dat de wagen die hem draagt niet zichtbaar is.

De natuurlijke uitwerking van het pauwenlijf valt wat uit de toon bij de uitwerking van de staart, die doet denken aan Art Deco, of aan een waaier uit Andalusië, een rijkversierd pronkstuk dat koelte verschaft. Ook met zo'n waaier kun je pronken. De natuurlijke cirkels zijn vervangen door ruiten. De gelaagdheid van de ornamenten maakt de staart luchtig en fragiel. De puntige hoekigheid van ruiten en rasters doet afbreuk aan dat spel.

De kleurkeuze is consequent, hier is over nagedacht. De muziek is in bepaalde delen te zwaar, te bombastisch voor dit mooie lichte beeld.

De achterkant van de wagen schiet op onderdelen tekort. Vooral daar lijkt het alsof je naar een bouw pakket kijkt, een assemblage van prefab componenten die aan elkaar zijn gelijmd.

Hoewel de parmantige kop van de pauw zorgt voor een mooi aangezicht en deze fraai beweegt, lijkt deze wagen toch vooral gemaakt voor het publiek dat aan één kant van de route staat opgesteld.

Tiggelaar

18 Atlas 2.0

10e prijs 554 punten

Daar is hij weer, de man met de uitgestrekte arm. Deze houding hebben we de laatste jaren vaker gezien. Zijn houding suggereert voorwaartse kracht, wat niet rijmt met de rust van het tafereel dat hij met zich meedraagt. Aan bijvoorbeeld de windmolentjes op zijn rug is te zien dat hij zich niet snel maar heel langzaam verplaatst. Een man die met zoveel vaart de nieuwe tijd instormt, wil helemaal geen huisje, boompje, beestje op zijn lijf. En de boer die vooral nadenkt over zaaien en oogsten, wil geen vlucht vooruit en een ongewis toekomstperspectief.

Door de aanduiding 2.0 wordt een verbeterde versie van de originele Atlas verwacht, die zien we niet.

Het beeld bestaat uit twee lagen. De onderkant is een vrij traditioneel corsobeeld van een mensfiguur. De sportheld doet aan de voorkant wat stijf aan, heeft lege ogen, toont weinig expressie en is daar ook wat grof uitgevallen.

De bovenkant bestaat uit een prachtig landschap, een zeer minutieus uitgevoerde miniwereld waarin zo te zien niets mis is. Geen enkele frictie, geen disharmonie, niets. Een vredig wereldje. Geen wonder dat Atlas 2.0 niet de indruk wekt de wereld op zijn schouders te torsen, maar dat hij zich kennelijk niet eens bewust is dat die überhaupt bestaat. Dit is de pure pastorale, het paradijs waar menig een van droomt. De geluiden maken het plaatje af. Nederland in vogelvlucht en zo klinkt het ook. Een haan die kraait, kerkklokken die luiden. De aarde waar dit alles op staat en groeit is ook het lichaam van een man. Die combinatie lichaam/landschap is geloofwaardig geconstrueerd. De bovenkant is bijna geheel van alternatieve materialen gemaakt. Fruit, schelpen, linzen, erwten, bonen en andere groenten blijken materialen te zijn waarmee prachtige landschappen gemaakt kunnen worden. Daar zit echter ook een keerzijde aan. Het geeft de wagen niet alleen een wat matte uitstraling, het heeft met dahlia's niets van doen. De alternatieve materialen krijgen - misschien niet in oppervlak, maar toch - de overhand op deze wagen en dat kan toch niet de bedoeling zijn. Hoe mooi het allemaal ook is.

Klein Zundert

1 Karavaan

9^e prijs 568 punten

De trage gang van de kamelen door de straat komt overeen met het natuurlijke looptempo van kamelen. Dit is de kamelenkaravaan, in gestage tred door de woestijn. Die wordt gecombineerd met die andere karavaan, van de Tour de France; een hectisch circus met veel snelheid en geluid. Het is een vrolijke associatieve vermenging.

De woordgrap rondom de dubbele betekenis van karavaan is goed gevonden, maar voelt aan als toch iets te lang uitgemolken. Het blijft hangen in een weinig gelaagd geheel. Het geluid werkt daarin niet mee, het komt niet duidelijk over, is verworpen tot een brij, zo chaotisch en vervormd dat het afbreuk doet aan het geheel.

De eigenwijze koppen van de kamelen met hun bewegingen zijn effectvol maar soms iets te grotesk van stijl uitgevallen in vergelijking met andere onderdelen van de wagengroep. De bekken gaan niet alleen op en neer, maar malen ook in horizontale richting. Het komt mooi en geloofwaardig over.

Een sterk element is de discrepantie tussen de dierlijke onverschilligheid en schreeuwende commercie. Dit komt vooral tot uiting bij de tweede kameel. Hij draagt een Coca Cola zonneklep. Het staat hem goed, maar hij zal daar zelf geen weet van hebben. Een kameel blijft een kameel, een beest dat ongevoelig is voor *brands*.

Het gebruik van de dundoek vlaggen detoneren in het geheel vanwege het alternatieve materiaalgebruik. Dat voelt als een keuze uit armoede, ze hadden in bloemen kunnen worden uitgevoerd en kunnen wapperen, nu hangen ze er een beetje treurig bij.

't Stuk

2 Deep Sea Explorers

8^e prijs 577 punten

Iedere rog is een geloofwaardige kruising tussen een dier en een duikboot. De draaiende schroeven, de blauwpaarse LED-ogen en de transparante cockpit zijn logisch en organisch in het geheel geplaatst. Een bijzonder detail vormen de gezichten van de piloten achter het glas van de cockpit. Veel waardering is er voor de beweging van de vinnen van de roggen. Dit wekt heel overtuigend de suggestie dat de Deep Sea Explorers 'zweven' door de diepe oceaan.

De octopus speelt in het totaalbeeld een ondergeschikte rol. In de interactie tussen de Explorers en het beest laat de uitbeelding iets liggen, ze staan te los van elkaar. De vier roggen lijken het meest op een school die toevallig over het monster zwemt. Het blijven op deze manier twee verschillende items, het onderlinge verband wordt gemist. De kleuren van de octopus en roggen versterken dat gevoel. Met name de kleur van de octopus is wel heel erg zonnig en iets te stripachtig, vooral in de ogen. Bovendien vloeken het paars van de roggen en het oranje van de inktvis stevig. De tentakels van de octopus mogen wat langer zijn, dan zou ook de voorkant van het onderstel wat meer weggewerkt worden, deze is lelijk aanwezig. Hetzelfde geldt voor de zware poten waarop de onderzeeboot-roggen rusten, visueel drukken ze de inktvis weg en doen afbreuk aan het zweefgevoel. De octopus en de roggen hebben te weinig met elkaar te maken, De onderste rog is bijna met de octopus vergroeid, een stuk staal scheidt zijn buik van de inktviskop. Die nabijheid haalt de beweging eruit. Visueel zit deze duikboot klem. Het mechaniek veroorzaakte veel bladuitval. Deze blaadjesregen deed af aan het tafereel.

De Lent

9 Herfstwandeling

7^e prijs 579 punten

De elegante en transparante wagen dwingt verstilling af bij het publiek. Het effect is niet spektakel, maar het tegendeel daarvan. Het getuigt van lef om binnen een corso met zoveel visueel en audio geweld verstilde poëzie te tonen. Dit is de zuivere vertaling van een gedicht naar een beeld, de oprechte poging om die dichtregels over te brengen op een groot publiek. Poëzie is meer zeggen dan je laat lezen of zien, door de chemie tussen de afzonderlijke dingen die je schrijft of toont. Die poëzie maakt deze wagen beleefbaar. Subtiel van kleur, mooi van vorm en zeer fraai in zijn afwerking. De transparantie van de halfverteerde bladeren is heel mooi uitgewerkt. Door gedroogde dahlia's toe te passen wordt door kleur en suggestie de herfst prachtig verbeeld. Dit is de melancholie van verstorven kleuren.

De manier waarop de boomstammen van de bodem gescheiden worden, roept echter wat vragen op. De bodem waarin het bos is geworteld, volgt zijn natuurlijke verloop terwijl het bos een sterk wijkend perspectief vertoont. De artificiële aansnijding van de stammen vindt zo geen logische tegenhanger in de ondergrond. Dit maakt het totaalbeeld uiteindelijk toch wat verwarrend.

Verder is er wat aan te merken op de paddenstoelen die lelijk zijn en niet van dahlia's gemaakt. Ze lijken van plastic waardoor de natuurlijkheid van de wagen wordt aangetast.

Wernhout

17 Koekoek!

6^e prijs 597 punten

De oorspronkelijke koekoeksklok zoals wij die kennen heeft een barokke afkomst. Het mechaniek dat de tijd aanduidt, werd in de zeventiende eeuw vaak omgebouwd tot een kleine kamerattractie waarbij jacht- en wildtaferelen populaire onderwerpen waren. Deze corsowagen was in deze context zeer compleet. Onderdelen bewegen en vertellen hun verhaal.

De wagen heeft veel humor door de aaneenschakeling van spelen tussen de jager en zijn prooi. Het had flauw kunnen zijn, maar het is zo mooi gemaakt dat het bewondering oproept.

De dieren die uit de klokkendeurtjes komen, zijn door hun materiaalkeuze minder sterk, die hadden in bloemen uitgevoerd kunnen worden. De dennenbomen kregen door het gebruikte materiaal een soort van abstractie die in het verder erg anekdotische beeld een beetje in de weg zat.

Waarom ontbreekt aan één zijde een klok? Daardoor wordt het aan die kant meer een weerhuisje en worden de vogel en de haas de blikvanger. Dat is jammer want zij detoneren door de gelere uitvoering met al het roodachtige houtsnijwerk.

De grote zwakte van deze prachtig ambachtelijk gestoken wagen zat in de hoeveelheid jacht, wild, vogels en zeer veel decoratie. Het was allemaal te veel. Tijdens de optocht bleef van het spektakelstuk niet alles hecht bij elkaar.

Schijf

19 Krab

5^e prijs 605 punten

Het presenteren van zo'n ontwerp heeft een keerzijde. Letterlijk, in dit geval. De rugpartij van de krab mag er weliswaar zijn; een gebogen schild van vlammeend rood met vlekjes purperblauw en witte zeepokken als contrast, het blijft de rugkant.

Iedereen die het zag wist dat het echte leven zich aan de andere kant afspeelde. De achterkant is duidelijk minder interessant dan de voorkant.

Daar zijn de lijnen afgebiesd met witte tandjes die met schelpen zijn bekleed. Ogen op steeltjes, scharen als wapen. Hij is niet aaibaar, niet vriendelijk en toch een enorm aantrekkelijk ding. Het kleurgebruik is boeiend en effectief; het felle geel gecombineerd met het bloederige rood aan de bebloede scharen. De griezelige schrijlingse beweging en dat enge geluid. De krab liep nog net niet over het parcours. Op de rijdende wagen bewegen de poten in het luchtledige, het is wel een hele knappe pootbeweging.

De vorm van het dier was perfect. Daarbij wordt een bedenking gemaakt: het beeld is eigenlijk niet meer dan een natuurgetrouwe weergave van een krab, alleen vele malen groter.

Markt

14 Verdraaid

4^e prijs 610 punten

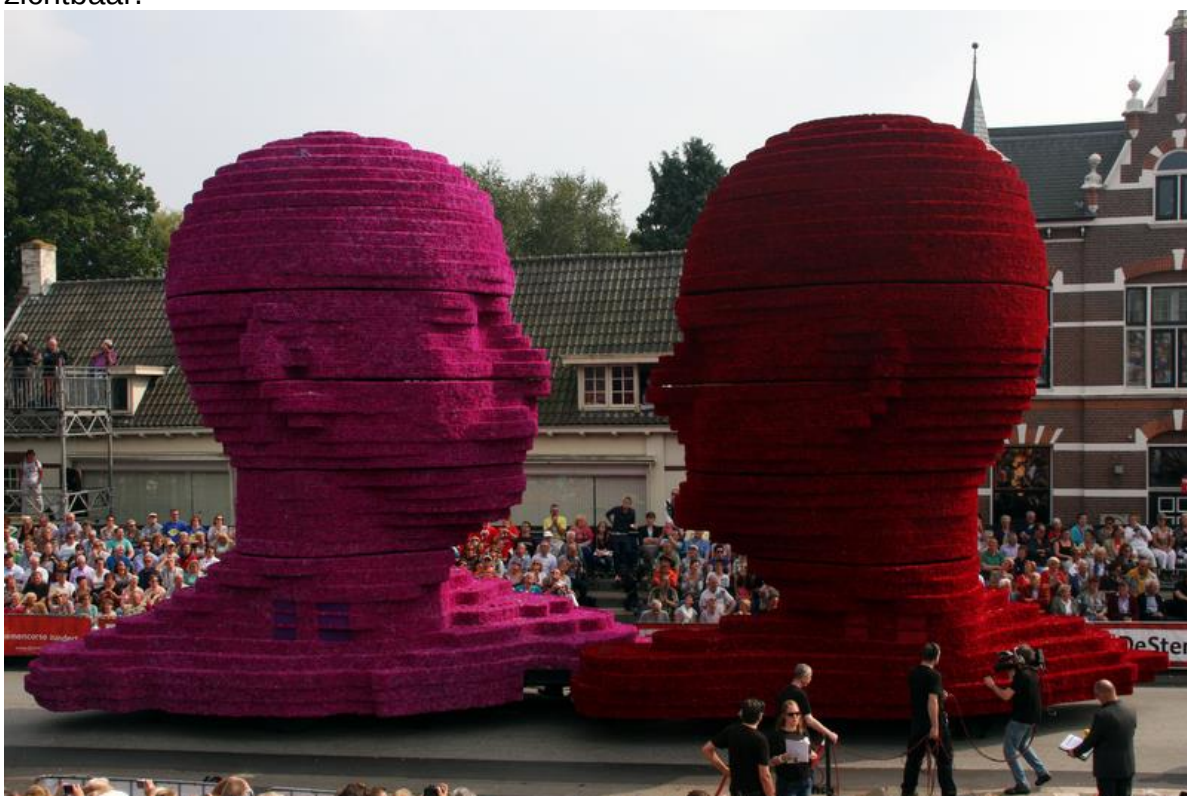
Vooraf tijdens de optocht maakt Verdraaid een diepe indruk. Het simpele idee van twee koppen, in schijven verdeeld, die virtuoos gaan draaien, het werkt als een speer. Zeker omdat ze op heftige muziek steeds harder gaan draaien. De gezichten worden onherkenbaar, vormen steeds meer een draaiende tornado en zodra die is uitgeraasd, ontstaan weer die twee gezichten. Het is een zeer sterke theatrale presentatie.

Techniek is hier echt aanvullend want de snelheid van de draaiingen heeft de wagen nodig om tot leven te komen. De beweging past goed in de muziek.

De eerste keer nadat de schijven tot rust zijn gekomen en de profielen hun vorm hebben hervonden, ben je als toeschouwer onder de indruk van het geweldige effect. Na de derde keer weet je het wel. Daarom komt deze wagen veel beter over op de route dan op het veilingterrein. Je ziet hoe het publiek de draaiingen volgt, hoe men zich nieuwsgierig afvraagt waar dat spel eindigt, ze worden meegenomen in de versnelling, voelen dat de middelpuntvliegende kracht bijna angstaanjagend tot de totale destructie moet leiden en je merkt dat ze opgelucht ademhalen als de vorm zich herstelt.

Als de makers de kijkers willen meenemen in het inhoudelijk zoekproces en het om elkaar heen draaien van de twee ontwerpers, komt dat in de uitbeelding niet goed over.

Enige twijfel is er ook bij de keuze van de kleuren en de combinatie daarvan. Door de intensieve belasting van het ontwerp is het risico op beschadigingen in het tikwerk aanwezig. Bij zo'n strak conceptueel beeld als dit zijn deze beschadigingen goed zichtbaar.

Laer-Akkermolen

10 Haute Cuisine***

3^e prijs 612 punten

Een smakvolle, tamelijk traditionele corso-presentatie die door zijn formaat, perfectie en gedetailleerdheid grote indruk maakt. Vier strakke obers die hun werk professioneel doen, zonder ook maar met het minste werkelijke contact met hun gasten. Beroepsdeformatie bestaat. Het is een kwestie van doorgaan, jaar na jaar. Totdat alleen de ingesleten routine overblijft. Dat zijn deze vier obers boven alles: geroutineerd. In het tonen van de wijn, het dragen van het dienblad. Zeer fraai en helder uitgevoerd wordt alles opgediend aan het Zundertse corsopubliek. De rekening achteraf is goed gepeperd en zorgt voor een komische slotnoot.

De vier stralen geroutineerdheid uit in alles wat ze niet willen zien; larmoyant gebral na de derde fles, de verveling van een belegen huwelijk, het gemier over liflafjes en al dan geen kurk in de wijn. Geen enkele gast maakt hen van streek, daarvoor zitten ze lang genoeg in het vak.

De uitvoering is consequent en met name de kleding heeft vele zorgvuldige details. Ook in de figuren zijn die goed aanwezig, zoals de nagelriemen van de handen van de obers, de gesteven snor en de opgekamde wenkbrauwen. De makers moeten enorm veel plezier hebben gehad om hierin tot het uiterste te gaan.

Heel goed was het doorlopen van armen en servetten tot onder het onderstel, waardoor het open onderstel volledig wegvalt en totaal niet stoort.

De gerechten zijn soms wat minder goed getroffen. Soms wat grotesk en bijna banaal, wat afbreuk doet aan het geheel. De verlepte slablaadjes onder het varken hadden wat frisser mogen zijn.

De gezichten zijn goed getroffen, met name de achterste ober heeft een geniale uitdrukking en houding. Een glimlach die wantrouwend maakt. Terecht, als je de rekening achter zijn rug ziet.

De Berk

7 Tokkelen

2^e prijs 615 punten

Het totaalbeeld is gecompliceerd en blijft toch in balans. Dat komt omdat er een duidelijk midden is, een kern van waaruit de gitaarhalzen en bochtige armen straalsgewijs de lucht in groeien. Je houdt overzicht omdat de contrasten logisch zijn. De gitaren zijn strak en vlak, de dahlia's geven de houtkleur goed weer. De wagen is prachtig van kleur. De vingers die blijven tokkelen, vormen een prachtige verbeelding in beeld en geluid. De fragiele klanken pakken zuiver en ingetogen de straat. Dat lukt maar net want in het decor van de overige corsowagens is dat een hele krachttour. Tokkelen zit in de stoet ongelukkig achter een muziekkorps opgesteld. Op eigen kracht trekt de wagen een intense aandacht naar zich toe en ontroert het moment. De snaren worden bespeeld door klauwtjes, mechaniekjes die doen denken aan het binnenwerk van een piano. Ze zijn bijzonder mooi gemaakt, met een sterke toepassing van alternatieve materialen. Het bespelen gebeurt een beetje ad random. Harmonisch samenspel zit er niet in, wat meteen een van de minpunten is van Tokkelen. De virtuoze gitaarmuziek die we horen, past niet bij wat we zien. Een ander minpunt zijn de snaren aan de bovenzijde. Die lijken een constructief doel te hebben, namelijk het op hun plaats houden van de uitsteeksels. Visueel staan ze in de weg.

Al met al een gedurfd ontwerp dat goed uitpakt en in de straten ook sterk overeind blijft.

Klein-Zundertse Heikant

16 Paardenkracht**1^e prijs 621 punten**

Een gebalde vuist, paars/rood opgeblazen en rollende spierbundels, neusvleugels die volop zuurstof inhaleren en geagiteerd stoom afblazen. Zo rolt Paardenkracht de straat in. Snel daarna zie je het hele beest. Het maakt zich breed, doet aan powerplay. Alles is volkomen passend in dit beeld dat zo weggelopen zou kunnen zijn uit een heldenstripverhaal of computergame. Want karikaturaal is het zeker. De wagen laat een hedendaagse vertaling zien van een paard dat naast gras vooral krachtvoer heeft gegeten. Het beeld past in deze tijd van spornomannen, krachtpatsers en aan je lichaam werken.

Het synchroon lopen van beeld, beweging en geluid maakt indruk. Het zilveren alternatieve materiaal geeft het krachtige beeld een extra dimensie en het is knap dat de bloemen zo mooi intact blijven, ondanks het forse uitzetten van de spieren. Het is een technisch hoogstandje, zonder dat techniek het beeld overheerst.

De kleuren zijn goed gekozen, het tikwerk in gekleurde streepjes doet wat het moet doen: het verbeeldt de spiervezels, accentueert de volumes van de rondingen en verbindt de onderdelen, alsof er energiestromen over het hele lijf razen.

Maar is dit monster echt gevaarlijk, of is het alleen maar show? Je weet het niet. De geluiden klinken echt gevaarlijk. Onderbuikgerommel als een naderend onweer, daarboven het hinniken van het paard. Zoveel onrust maakt bang. Maar de zilveren glans van de gestaalde spieren doet weer denken aan bling bling en ijdeluiterij.

Gewoon een sixpack voor de bühne.

Paardenkracht overtuigt vooral vanwege de theatrale ophef die het monster maakt en de gemengde gevoelens die het veroorzaakt, iets tussen doodsangst en 'wat een aanstellerij' in.

Pluim van de vakjury

Voor de derde maal deelt de jury een speciale vermelding uit in de vorm van een **Pluim van de vakjury**. De jury heeft er drie toegekend.

Voor **Deep Sea Explorers** omdat de verfijnde beweging van de vinnen de overtuigende suggestie wekt dat de onderzeeboot-rokken zich in het water voortbewegen. De school heeft daardoor een zeer geloofwaardige motoriek.

Voor **Herfstwandeling** omdat de fraaie kleurnuancering poëtische associaties oproept met een herfstwandeling door het bos. De kleuren maken de wagen een warmbloedig gedicht, gevangen in dahlia's.

Voor **Verdraaid** omdat deze wagen het publiek meeneemt in een emotionele curve van rust, via een grote versnelling tot chaos en weer terug naar rust. Deze beleving is prachtig geconstrueerd en op de juiste manier ondersteund door muziek.